

SAKSFREMLEGG

Saksmappe nr: 2021/2214-2 Saksbehandler: Ingeborg Th. Rivelsrud

Til behandling i:

Saksnr	Utvalg	Møtedato
2/2023	Eldrerådet	19.01.2023
6/2023	Oppvekst-, kultur- og idrettsutvalget	24.01.2023
4/2023	Helse-, omsorg- og velferdsutvalget	25.01.2023
2/2023	Formannskapet	26.01.2023
136/2022	Kommunestyret	06.12.2022
2		
9/2023	Kommunestyret	07.02.2023

Lier kommunes frivilligpolitikk med prioriteringer for 2023-2026

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Lier kommune anerkjenner frivilligheten som ressurs og bidragsyter for å sikre inkluderende, aktive og engasjerte lokalsamfunnet og gode tilbud til innbyggerne. Kommunen skal sikre nødvendige rammebetingelser og utviklingsmuligheter gjennom tett dialog, åpenhet og samhandling.
2. Status og utfordringer for Liers frivillighet og foreningsliv med vurderinger fra administrasjonens side tas til orientering.
3. Handlingsplanen med prioriterte tiltak i sakens kapittel 6 legges til grunn for de kommende årene. Handlingsplanens prioriterte utviklingstiltak som krever økte ressurser må vurderes i HP-prosessene framover.

Sammendrag.

Lier kommune har satt frivilligheten høyt i «alle» år, og vedtok i 2017 [den gjeldende frivilligpolitiske plattformen](#) for tilrettelegging og samhandling med frivilligheten.

Frivilligpolitikken er førende og forpliktende for Lier kommune som helhet, og det er derfor både naturlig og nødvendig med jevnlig gjennomgang og revisjoner. Samtidig er dette en god anledning til å oppdatere status og utfordringer, siden både kommunen og frivilligheten er i stadig endring.

I denne saken oppsummeres hva som er gjort siden 2017, prosessen vi har gjennomført, status og utfordringer og hva som bør kunne være prioriteringer framover – innenfor dagens rammer og dersom det gis utvidede rammer.

Kommunedirektøren har valgt å utforme politikken framover som en kortfattet handlingsplan.

Saksutredning

1. Bakgrunnen for at saken fremmes for behandling

I hver kommunestyreperiode skal det foretas en revisjon og ny debatt om kommunens frivilligpolitikk. Arbeidet med revisjon av 2017-politikken ble igangsatt vinteren 2021. Pga. pandemiutfordringer har prosessen tatt noe lenger tid enn planlagt.

Det er gjennomført flere åpne møter med deltakere fra foreningsliv og frivillighet, der også politiske representanter har blitt invitert med, i tillegg til egne diskusjoner med kulturråd og idrettsråd som er våre to paraplyorganisasjoner. Det er også gjennomført en virksomhetsundersøkelse internt i kommuneorganisasjonen for å avklare kjennskap til frivilligpolitikken og samhandlingserfaringer mellom virksomhetene og foreningsliv/frivillighet. I tillegg har vi fra kultur og fritids side evaluert både tjenestetilbud og oppfølginger av de mål som ble pekt på i 2017-saken.

I denne saken oppsummeres hva som er gjort siden 2017, prosessen vi har gjennomført, status og utfordringer og hva som bør kunne være prioriteringer framover – innenfor dagens rammer og dersom det gis utvidede rammer.

2. Hva er frivillighet – kort historikk, kjennetegn og verdier

Frivillighet Norge definerer frivillige organisasjoner slik i sin frivillighetspolitiske plattform 2019-2023:

En frivillig organisasjon:

- Er en sammenslutning av personer eller virksomheter som driver virksomhet på ikke- fortjenestebasert og ikke-offentlig basis, jf. definisjonen i frivillighetsregisterloven §§ 3 og 4.
- Baserer en vesentlig del av driften på medlemskontingenter, gaver, innsamlede midler og/eller frivillig arbeidsinnsats.

Lier kommune legger dette til grunn som forutsetninger for å bli behandlet som en lokal frivillig organisasjon/forening. Vi støtter frivillige organisasjoner/foreninger fordi:

- De er medlemsbaserte og medlemsstyrte
- De er ikke-kommersielle og ideelle – det tas ikke ut overskudd eller utbytte
- De baseres i stor grad på frivillig innsats og arbeid
- De driver åpne aktiviteter og anlegg for medlemmene og/eller lokalsamfunnet

Samfunnsrollen til frivilligheten er omfattende og vesentlig og utgjør et selvstendig og unikt engasjement og bidrag til å sikre aktive, inkluderende og gode lokalsamfunn, en rolle det offentlige eller næringslivet ikke ville klart å fylle og kan motvirke ensomhet og utenforskap.

Frivilligheten er en sosial arena som deltakere enten skaper selv eller er med å utvikler.

Frivillig sektor er også en stor aktør som løser samfunnsoppgaver som alternativ til det offentlig og det kommersielle. Frivillige organisasjoner har hatt en historisk rolle mht. å avdekke behov og utvikle nye løsninger (St. Meld. 10 2018 s. 15).

Frivillig innsats utgjør ikke bare dugnadsinnsats og arbeidskraft, men bidrar også med kompetanseformidling og som tradisjonsbærere, og det fremmer folkehelse og demokratiet i vid forstand. Frivilligheten øker mulighetene for medbestemmelse, engasjement og fellesskapsfølelse for deltakere og lokalsamfunn.

Frivilligheten utgjør også en viktig del av fremtidens bærekraftige kommuner. Ikke bare blir det stilt store krav til miljøoppfølging også for frivilligheten, men frivilligheten er i seg selv bærekraftig gjennom den kompetanse og de ressurser som sikres og skaper resultater på smidig vis via de frivillige. Ønsket om å ta vare på og bygge opp og å utvikle lokalsamfunnet og tilbudene her er mye av den motivasjonen som ligger til grunn for frivillig innsats.

Noen endringstendenser og generelle utfordringer:

- Frivillig innsats har økt, mens viljen til å ta på seg verv og gjøre løpende administrative oppgaver for å holde driften i gang har blitt mindre. En konsekvens er at det er flere som har blitt ansatt i frivillige sektor. De ansatte får viktige roller for koordinering av frivilligheten, organisering, kontakt med det offentlige særlig i henhold til søknad og rapportskrivning, sponsorater og annet inntektsgivende arbeid.
- Økte forventninger til høy kvalitet og profesjonalitet på alle oppgaver, aktiviteter og tilbud kan bidra til at mange kvier seg for å påta seg oppgaver og bidrar også til høyere kostnader og økt behov for lønnede ansatte.
- Mange bruker fortsatt mye tid på frivillig arbeid. Norge ligger på topp i deltakelse i frivillig arbeid og omregnet til verdi var det i 2018 nærmere 148 000 årsverk på landsbasis. Men det er også en utfordrende tendens at flere ønsker å betale seg ut av dugnadsjobbing og frivillige engasjementer.
- Mer fokus på verdien av og interessen for frivillig innsats og mindre på lojalitet til enkeltorganisasjonene gjør at man "shopper" mer i frivillighet og mange sprer innsatsen sin utover flere aktører enn før.
- Frivillige aktivitetstilbud koster. Deltakerutgiftene for mange foreninger har økt mye de seinere årene og mange sliter med å kunne betale for deltakelse. Andelen som sliter med økonomiske og praktiske

forutsetninger for deltakelse øker.

Norge er fortsatt på verdenstoppen mht. andel av befolkningen som engasjerer seg frivillig og omfanget av frivillig innsats både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Hvem er de frivillige? Statistikken viser at personer med høy utdanning, stabilt i arbeidslivet og høy inntekt deltar i større grad enn de med færre ressurser. Dette skillet har blitt mindre over tid, og det er blant annet fordi at det har skjedd en utvikling i "foreldrefrivillighet". Mangfoldet i samfunnet gjenspeiles ikke i medlemskapsmassen i lag og foreninger. Samtidig som det man kaller innvandrers-organisasjonene, altså aktivitetstilbud for og av etniske minoritetsgrupper, utgjør en stor frivillig innsats som ofte ikke blir registrert av det offentlige. Mange foreninger har også en alderssammensetning som kan være utfordrende, bl.a. når høy alder kombineres med lav rekruttering. Rekrutterings-utfordringer er noe mange foreninger sliter med særlig etter koronaperioden. Samtidig viser undersøkelser at mange kunne tenke seg å være frivillige bare de blir spurt...

Ungdata tall viser at barn av foreldre med høy inntekt og utdanning er med på flere organiserte aktiviteter enn andre. **Deltakermønsteret** er forskjellig innenfor ulike aktiviteter. Innen korps, orkester, kulturskole og idrett er det helt klart høyere deltakelse fra barn og unge med høy sosioøkonomisk bakgrunn. I religiøse organisasjoner har sosioøkonomisk bakgrunn lite å si, mens innenfor fritidsklubber/ungdomshus og andre organisasjonstyper er flere med lav sosioøkonomisk bakgrunn. Det er grunn til å tro at dette skyldes kostnader knyttet til deltakelse i ulike foreninger.

Undersøkelser foretatt av forskere innenfor frivilligfeltet viser at det kan være et større **potensiale i å rekruttere flere frivillige**. Mange svarer at de kunne tenke seg å bli frivillige hvis de blir spurt. Vi ser også at det jevnlig melder seg folk som frivillige til frivilligsentralen og på nettstedet www.frivillig.no.

3. Forholdet til overordnede planer/strategier

Forholdet mellom det offentlige og frivilligheten er forankret i mange strategidokumenter mm på nasjonalt nivå og også i avtaler mellom KS og Frivillighet Norge. Frivillighet Norge har satt opp 10 frivillighetspolitiske bud som innspill til kommunesektoren. Kulturloven fastsetter at det offentlige skal fremme og legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomheter slik at alle skal kunne delta i kulturaktiviteter, og dette må følges opp med ulike virkemidler av både økonomisk og praktisk art. Forutsigbare utviklingsmuligheter vektlegges. Den nasjonale fritidserklæringen målsetter at alle barn og unge skal ha mulighet til deltakelse i organiserte fritidstilbud.

I Lier er forankringen godt synlig i våre vedtatte samfunns mål – særlig under overskriftene «Tilhørighet til bygda» og «Livsmestring for alle». Det er også her spesifikt satt som delmål at Lier kommune skal være blant landets beste frivillighetskommuner.

Frivillighetspolitikken er også godt forankret i flere vedtatte temaplaner, bl.a. kulturstrategien «For kropp og sjel», Anleggsplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, Folkehelsestrategien m.fl. I Handlingsprogrammet for 2023-26 er også potensialene i samhandling og bidrag fra frivilligheten nevnt flere steder.

4. Status og utfordringer for frivilligheten i Lier

I Frivilligregisteret i Brønnøysundregistrene er det registrert 222 foreninger med adresse i Lier. I Lier kommunes foreningsregister (<http://www.lier.kommune.no/lag-og-foreningsregister/>) er det registrert 132 lag og foreninger. Det er flere grunner til at disse registrene ikke samsvarer - en av grunnene er fordi at noen av foreningene i Brønnøysund har en kontaktperson som bor i Lier, men at foreningens aktiviteter og virksomhet utøves i en annen kommune. Vi vet at det er mangler i begge registrene; det er både foreninger som ikke er registrert noen steder og det er mangelfulle oppdateringer.

I Lier er det to paraplyorganisasjoner for frivilligheten; Lier idrettsråd og Lier kulturråd. Disse fungerer som koordinerende talerør mot kommunen og skal bidra til best mulig kår for hhv. idrettstilbudet og kulturlivet. Lier kommune har samarbeidsavtale og jevnlig kontakt med begge. Begge driftes i dag kun på frivillig basis av tillitsvalgte som også har en frivilligrolle i egen forening. Dette gir lite handlingsrom for mer helhetlig og overordnet planlegging og engasjement i rådene, slik fellesrådenes vedtekter og samarbeidsavtalene med kommunen forutsetter. Særlig krevende er dette for idrettsrådet når det for tiden pågår store planprosesser knyttet både til anleggsutvikling og områdeplaner.

Mange idrettsråd og kulturråd har de seinere årene ansatt egne rådgivere/daglige ledere som kan bistå rådene i arbeidet og samarbeide med kommunen. I Lier har idrettsrådet også et nylig vedtak om en slik løsning, i første omgang som en prøveordning som ønskes støttet fra kommunens side.

Tilbakemeldingen fra frivilligheten i Lier kommune

I medvirkningsprosessen skissert over har vi fått mange innspill på hva som fungerer og hvilke utfordringer frivilligheten har i dag og ser framover. Dette gir oss en god pekepinn på hva som må være på plass for å enkelt kunne være frivillig i Lier kommune og for å kunne drive en frivillig forening på en god og enkel måte. Vi har sortert innspillene under følgende overskrifter:

1) Tjenester og samarbeid med kommunen

Lag og foreninger i Lier gir tilbakemeldinger på at det gode tilskuddsordninger i kommunen; dvs. det er enkle søknadsskjemaer, det er grei behandlingstid og det er mulig med underskudds garanti når man søker. Eplefondet verdsettes også av dem som bruker dette for noen av sine medlemmer.

De trekker også frem at det god kommunikasjon med kommunens ansatte i Kultur og fritid (inkl. frivilligsentralen) og ved kulturskolen. At det er gratis halleleie for trening/øvelser og mange lokaliteter er avgjørende for å sikre frivillige foreningers aktivitetstilbud i kommunen. Mange hadde selvsagt ønsket utvidet mulighet for gratis bruk av lokaler og anlegg. Det påpekes også store mangler mht. tilrettelagte kulturarenaer med øvingsrom og lagerplass og at det

også oppleves mangler mht. tilstrekkelig hallkapasitet for idrett og trimgrupper.

Viktigheten av å involvere frivilligheten tidlig i planprosesser og ifht. bygging og rehabilitering av flerbruksarenaer understrekes. Dette gjelder ikke bare planer og prosjekter i Kultur og fritids regi.

Frivilligheten peker på at de ønsker flere virksomheter å samarbeide med. Flere lag og foreninger med tilbud til barn og unge ønsker å informere ved skolestart om hvilke aktiviteter barn og unge kan benytte seg av og savner også mer samarbeid med skolene om mulige aktivitetsprosjekter.

Frivilligheten ser de samfunnsutfordringene kommunen adresserer mht. å sikre gode møteplasser, inkludering og folkehelsemål, motvirke utenforskap og ensomhet og bidra til en bærekraftig utvikling. Frivilligheten er innstilt på samarbeid for å bidra praktisk ifht. barnefattigdom, flyktningkrise, eldrebølge med mer. Tilbakemeldingene fra frivilligheten er imidlertid at det er vanskelig å komme i kontakt med riktig virksomhet og at de sjelden blir spurt direkte.

Det er ikke mottatt så mange tilbakemeldinger fra foreninger som i hovedsak forholder seg til helse, omsorg og velferdsområdet. Pandemiperioden viste imidlertid både at frivilligheten er en stor beredskapsressurs som kan og vil mobiliseres, men også at kommunen ikke fikk organisert dette samarbeidet på en god nok måte, noe vi også fikk tilbakemeldinger om.

Det ble gjennomført en undersøkelse i alle de kommunale virksomhetene om kjennskapen til og erfaringene med frivilligpolitikken internt i Lier kommune. Denne viste at det er stor forståelse for og positivitet til hvorfor man skal bruke frivillige og hva det har for samfunnseffekt, men det var mindre kompetanse på hvordan man tilrettelegger for frivillige. Det var lite kunnskap om frivilligpolitikken til Lier kommune og få har samarbeidsavtaler med frivillig sektor i Lier kommune.

Det er viktig med samarbeid mellom mange aktører i et lokalsamfunn. Møteplasser som frivilligbørs, samarbeidsavtaler, dialogmøter og kunnskap om bruk av frivillighet i flere virksomheter i kommunen kan bidra til å løse denne utfordringen.

2) Informasjon, praktisk bistand og rekruttering

Frivillige lag og foreninger i Lier sier at det er utfordrende å få folk til å ta på seg krevende verv. Det er krevende å få tak i frivillige som ønsker å drifte foreningene, de spør ofte de samme og tærer på få. De fleste ønsker å bidra mer adhoc og gjøre de aktivitetene som er knyttet til frivillige lag og foreninger enn å drifte med krevende oppgaver som søknadsskriving, årsmøter, økonomi og styre og stell. Det å drive rekruttering er en viktig oppgave for alle lag og foreninger, Liers frivillige lag og foreninger ønsker å få bedre kompetanse på informasjon og rekrutteringsarbeid.

Frivilligheten ønsker kurs og veiledning i administrative oppgaver som søknads-kurs og styrearbeid mm i håp om å gjøre disse oppgavene mer håndterlige.

Frivilligheten blir stadig mer profesjonalisert. Flere får ansattressurs inn i sin forening for å avhjelpe med de administrative oppgavene. Liers frivillige lag og

foreninger melder om at det er et økende behov for ansatte flere steder, bl.a. ut fra økende forutsetninger og krav fra det offentlige og økende forventninger og krav fra medlemmer/pårørende og de frivillige lederne selv.

3) Lokaler og anlegg

Flere påpekte også at tilstanden på øving- og produksjonslokaler for den frivillige kultursektoren er for dårlig. Særlig korpsene øvingslokaler er ikke tilfredsstillende mht. størrelse, akustikkforhold og lagerplass, og Lier har generelt for alt for få lokaler for kulturaktiviteter.

De færreste lokaler som benyttes til musikkaktiviteter er tilpasset og tilrettelagt for formålet. Norges Musikkråd (NMR) anbefaler at både NS 8178 og NMRs normer og anbefalinger legges til grunn, både når det skal bygges nye lokaler og når musikklokaler skal pusses opp eller bygges om. Gode og tilpassede musikklokaler tilgodeser både utøvere og publikum, barn og voksne, og amatører og profesjonelle. Dårlige lokaler kan gi helseskader og kan også gjøre tilbud mindre attraktive.

Også idretten har i flere år adressert stor mangel på hallkapasitet og også andre behov som ønsket dekket mht. anlegg og tilgang til arealer. Dette er fulgt opp planmessig i nylig vedtatt Anleggsplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett, og konkrete planer begynner nå å ta form for å møte denne utfordringen, både på Tranby og i ytre Lier.

Finansiering av frivilligsentralen ved Lier Bygdetun

Lier Bygdetun, som eies og drives som en privat ideell stiftelse, drives i dag i stor grad via innsatsen til frivillige. Mellom 11 og 12 årsverk nedlegges årlig fra frivillige ved bygdetunet. Bygdetunet har sin egen frivilligsentral som nettopp skal rekruttere, tilrettelegge og ta vare på denne frivilligheten.

Den statlige tilskuddsordningen for frivilligsentraler er imidlertid endret med virkning fra 2023. For Lier Bygdetun er det en stor utfordring å imøtekomme forutsetningene for å kunne få fortsatt tilskudd. Kravet er bl.a. at sentralen skal ha minst et helt årsverk øremerket drift av frivilligsentralen og tilrettelegging for frivillige adskilt fra øvrig drift, og at eier av sentralen må sikre minst 40% egenfinansiering av frivilligsentraldriften. Fra nettverket for frivilligsentraler anslås kravet om egenfinansiering å ligge i størrelsesorden kr 300.000 som bygdetunet i dag ikke ser hvordan de kan finansiere, jfr. utfyllende info i tilknytning til HP.

5. Kommunens roller og mulighetsrom – og egne statusvurderinger

Kommunen har og kan ta mange roller ifht. frivilligheten. Stikkordsmessig bl.a.:

- Sikre arenaer for aktivitet
- Sikre lett tilgjengelig informasjon, være tilgjengelige og åpne for frivilligheten
- Være rådgiver eller veileder etter behov fra frivilligheten
- Arrangere kurs for frivilligheten
- Sikre andre viktige rammebetingelser for frivilligheten, som økonomiske tilskudd, kontaktpersoner mm

- Sørge for fri tilgang til Tilskuddsportalen for foreningslivet
- Bidra til å gjøre frivillige tilbud bedre kjent
- Bidra til å synliggjøre frivillighetens verdi og hva som gjøres av frivilligheten og av frivillige sammen med kommunen
- Sikre medvirkning i planer og prosjekter av betydning for frivilligheten eller der frivilligheten kan bidra med egne ressurser og engasjement til ønsket utvikling
- Ha faste samhandlingsrutiner og dialogmøter, og gjerne faste arrangementer basert på samarbeid
- Etablere samarbeidsavtaler der det er gjensidig interesse for dette
- Utnytte det potensialet som ligger i at frivillige organisasjoner har
- Rekruttere frivillige til ulike oppdrag som egner seg for frivillig oppfølging
- Koordinere og koble ressurser som har felles mål
- Sørge for helhetlig oversikt og ressursutnyttelse for økt samspill mellom kommunen og frivilligheten
- Sikre rådgiver/veilederfunksjon også på tvers av virksomheter mht. samspill med frivilligheten

Ut fra innspillene nevnt over er det mye av dette som ut fra tilbakemeldinger og kommunens egne vurderinger fungerer på et brukbart nivå i dag, mens andre er dårlig ivarettatt eller ønskes videreutviklet og med økt ambisjon for å sikre relevante tjenester og samhandlingsmuligheter ut fra dagens og morgendagens mål og ønsker.

Det er stort samsvar mellom de utviklingsønskene og behovene som adresseres fra frivilligheten og de svakhetene i dagens situasjon som administrasjonen også erkjenner:

- Administrasjonen ser også store mangler mht. å kunne sikre tilfredsstillende og tilgjengelige lokaler og anlegg.
- Vi informerer jevnlig ut og har mye tilgjengelig på nett, men ser også at det er potensialer for å forenkle tilgang og oversikt.
- Vi har tilbakemeldinger internt i kommuneorganisasjonen om at frivilligpolitikken er lite kjent. Samhandlingen og samarbeidet med frivilligheten ønskes styrkes fra flere virksomheters side.

Fra administrasjonens side er vi samstemte med frivilligheten også i viktigheten av å videreføre og videreutvikle de eksisterende møteplassene og fellesarrangementene som dialogmøter, frivilligbørs, Lierdagene mm.

Også tilskuddsordningene og utleieordningene er vesentlige og gode tjenester som det er stor enighet om verdien av. Administrasjonen ser imidlertid stort og økende behov for å styrke tilskuddsrammene for å kunne sikre deltakelse og aktivitetstilbud til alle uavhengig av familieressurser og andre begrensende faktorer.

Lier frivilligsentral er kommunal og oppfylder allerede de nye kravene nevnt over. Sentralen har et årsverk som daglig leder og flere medarbeidere som jobber tett sammen med ansvar for bl.a. utleie, tilskuddsordninger og fritidsveiledning. Frivilligsentralen har pt 278 frivillige registrert. Disse yter delvis en til en hjelp til innbyggere som trenger dette, og bidrar også til å drifte faste tilbud og tjenester over et bredt spekter – fra matutkjøring til hjemmeboende eldre, bridgeklubb,

lesesirkler, filosofisk kafe, strikkeklubb, dansegrupper og flere friluftsgupper – både mht. turopplegg og enkle skjøtsels- og ryddeoppgaver.

Vi ser mange utviklingspotensialer for å gjøre Lier frivilligsentral til et bredere og mer relevant henvendelsessted for hele bredden av frivilligheten i Lier, for å kunne imøtekomme frivillighetens ønsker og behov om praktisk tilrettelegging og hjelp og også som ressurscenter for kommuneorganisasjonen. Vi ser også behov for å diskutere om vi bør etablere frivilligsentraler flere steder i Lier, for å øke tilgjengeligheten og tjenestetilbudet. Dette vil imidlertid kreve økt bemanning og ressurser.

6. Forslag til handlingsplan for 2023-2026

Kommunedirektøren ser det som et sentralt mål for kommunen at det skal være enkelt å drive frivillige organisasjoner og å engasjere seg frivillig i Lier. Kommunen ønsker å bidra aktivt til å beholde og sikre videreutvikling av frivilligheten ved å holde seg oppdatert og ha god kontakt med frivilligheten og gjennom å bruke hele verktøykassen fra kommunens side for å sikre dette.

Det vurderes som mest målrettet å la denne saken framstå som et grunnlag for en prioritert handlingsplan for de kommende årene. Det legges til grunn at dagens faste tjenester videreføres innenfor dagens rammer. Utvikling som krever økte ressurser vil måtte sikres i HP-prosessene framover.

Handlingsplanen under tydeliggjør hva som kan gjøres av utvikling og forbedringer innenfor dagens rammer og hva som vil kreve økte eller egne ressurser:

Prioriterte mål:	Innenfor dagens rammer kan vi:	Økte ressurser vil kunne sikre:
Hovedmål 1: Sikre gode og tilgjengelige lokaler og anlegg for frivilligheten <i>herunder også sikre god medvirkning og involvering i anleggsplaner og -prosjekter</i>	a) Videreføre dagens utleietjenester og sam-handlingsrutiner via Kultur og fritid, bl.a. knyttet til pågående stedsutviklingsplaner og vedtatt anleggsplan b) Utvide gratisprinsippet for barn/unge mht. kamper og for spesielle grupper mht. trening c) Sikre medvirkning i flere planer og prosjekter	d) Tilgang til flere lokaler i kommunal drift – økt driftskostnad for eiendomsselskapet e) Mulighet til å søke leiedekning ved leie av private lokaler – som krever utvidede tilskuddsrammer

	<p>d) Utarbeid en anleggsplan for kulturarenaer i samarbeid med kulturlivet</p> <p>e) Utarbeide en anleggsplan for kulturarenaer i Lier</p> <p>f) Lytte til innspill og behov fra foreningslivet når prioriteringer gjøres, bl.a. i HP</p>	<p>NB: Nye anlegg vil kreve både investeringer og driftsmidler fra kommunens side.</p>
<p>Hovedmål 2: Samordnet og lett tilgjengelig informasjon for frivilligheten</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenester med info på www.lier.kommune.no og åpen dør for henvendelser</p>	<p>b) Etablere en digital frivilligportal der alt ligger enklere tilgjengelig og mer info finnes samlet > til dette trengs arbeidsressurser for etablering (prosjekt) og vedlikehold (drift)</p>
<p>Hovedmål 3: Samhandling med frivilligheten <i>herunder sikre viktige samhandlingsarenaer</i></p>	<p>a) Gjøre den nye frivilligpolitikken kjent både administrativt, politisk og utad mot frivillighet og lokal-samfunn – via enkel nyhetsformidling</p> <p>b) Gjennomføre årlig Frivilligbørs, faste dialogmøter og Lierdagene</p> <p>c) Videreføre og oppdatere eksisterende samarbeidsavtaler mellom kommunen og foreningslivet og etablere nye der det er behov for dette</p> <p>d) Fortsette med fritids-veiledning og bruk av Eplefondet som bidrag til</p>	<p>e) Holde frivilligpolitikken «varm» og følge opp med praktisk veiledning og hjelp både innad og utad > krever økt arbeidsressurs (drift)</p> <p>f) Tilrettelegge flere enkeltkurs/temamøter i samarbeid med foreningslivet > krever fast arbeidsressurs og noe driftsmidler</p> <p>g) Utvikle en lokal fritidserklæring for Lier i samarbeid med foreningslivet</p>

	å sikre at alle barn og unge skal kunne ha minimum en fast aktivitet pr. uke.	> krever økt tidsressurs (prosjekt)
Hovedmål 4: Utvikle og tydeliggjøre frivilligsentralens rolle og funksjon	<p>a) Videreføre dagens tjenestetilbud</p> <p>b) Gjøre frivilligsentralen bedre kjent som ressurscenter og inngang til kommunen for frivillige og foreningsliv</p>	<p>c) Gi frivilligsentralen et utvidet ansvar ifht. både praktisk hjelp, kursing, koordinering og veiledning både innad og utad jfr. punktene over > krever økt bemanning (drift)</p> <p>d) Tilby kontorplass til idrettsråd, kulturråd og enkeltforeninger som ønsker og trenger en base > kan kreve utvidede lokaler avhengig av behov</p>

Økt arbeidskapasitet knyttet til frivilligsentralen vil kunne møte flere av utviklingsbehovene nevnt under punktene over. Et årsverk ekstra vil kunne sikre mange av de behovene som frivilligheten har adressert og som vi også som helhetlig kommune vil kunne ha behov for mht. koordinering.

Økte tilskuddsrammer vil kunne målrettes inn mot ønsket formål, f.eks. Eplefondet som vi ser stort behov for å styrke.

Eksisterende lokaler kan utbedres for å gjøres mer formålstjenlige og egnet for bruk, og flere lokaler kan åpnes for flerbruk. Noe vil kreve midler, annet kun vilje og beslutning.

Nye lokaler må planlegges og sikres for nærmiljøfunksjoner og flerbruk, og særlig med sikte på å sikre anlegg som i dag savnes og møteplasser på tvers av formål og alder. Dette må sikres bedre via klare rutiner framover. Ressurskrevende tiltak må vurderes i kommende HP-prosesser.

7. Kommunedirektørens anbefaling

Kommunedirektøren mener handlingsplanen med prioriterte mål og tiltak gir et godt grunnlag for kommunens arbeid vv. frivilligheten framover. Planen skal eies av kommunen som helhet, og tiltak må gjennomføres innenfor de til enhver tids vedtatt rammer både mht. arbeidskapasitet og driftsmidler.

Kommunedirektøren legger til grunn at de grunnleggende tjenestene lagt til kulturtjenestene våre videreføres. Det er nylig gjort et intern-organisatorisk grep innenfor virksomhet Kultur og fritid ved å etablere en egen avdeling for Frivillighet og fritid, bl.a. for å tydeliggjøre kommunens ansvar og prioritering av frivilligheten, men også for å etablere dette som en første dør inn til kommunen for frivilligheten.

Lier kommune ønsker å ha et nært samarbeid med frivillig sektor og bidra til å gjøre deres tilbud kjent. Frivillighetens ønske om mer samarbeid og kontakt med flere virksomheter faller sammen med tilbakemeldinger også fra flere virksomheter med forventninger og ønsker i samme retning. Kommunedirektøren noterer seg også tilbakemeldinger om svakheter mht. involvering av frivillige i lange beredskapsperioder. Dette vil bli drøftet videre administrativt med mål om å kunne få begge forhold bedre på plass framover.

Handlingsplanens prioriterte utviklingstiltak som krever økte ressurser må vurderes i HP-prosessene framover.

Vedlegg:

Kort oppsummering etter vedtak om prioriteringer i frivillighetspolitikken fra 2017

Da Lier kommunes frivillighetspolitikk ble vedtatt i 2017 var det i form av en frivilligpolitisk plattform som i bunn og grunn oppsummerte det tjenestetilbudet vi allerede hadde.

Det ble samtidig lagt vekt på at vi framover skulle kunne inngå flere samarbeidsavtaler og utvikle samhandlingen innenfor fem prioriterte områder:

- Lavterskeltilbud for barn og unge
- Inkludering og deltakelse for flyktninger og innvandrere
- Tilbud til mennesker med spesielle bistandsbehov
- Tilbud til ensomme, hjelpetrengende eldre
- Aktiv deltakelse i samfunnsutviklingsprosjekter

Kort oppsummert kan vi gi følgende status ifht. disse punktene – ikke uttømmende, bare som eksempler:

- **Vi har siden 2017 satset mye på lavterskeltilbud for barn og unge.**
 - Vi har etablert BUA med gratis utlån av utstyr og med mange gratis aktivitetstilbud, både som hverdagstilbud ukentlig ved flere skoler, via ferietilbud og ved enkeltarrangementer.
 - Vi har etablert Eplefondet der kommunen sammen med Kiwanis har satt av midler som går til dekning av deltakeravgifter mm for barn og unge fra ressurssvake familier eller med andre utfordringer. Kulturskolen har fått flere friplasser for samme gruppe unge.
 - Vi har gjort tilbudet ved ungdomshuset V2 gratis for ungdommene.
 - Vi har de siste to somrene kunnet tilby gratis ferietilbud til barn og unge, bl.a. takket være tilskuddsordninger fra BUF-dir.
- **Vi har via samme tiltak også møtt mange behov for flyktninger og innvandrere.**
 - I tillegg har vi godt samarbeid mellom ulike virksomheter som kommer i kontakt med flyktninger og innvandrere slik at vi når ut bedre til dem med informasjon og evt. veiledning der dette trenges.
 - Det er flere organiserte tiltak i samarbeid med foreninger og frivillige som bl.a. driver språk-kafe, holder møtesteder åpne, samler inn klær etc., særlig nå i tilknytning til flyktningmottak som følge av krigen i Ukraina.
- **Vi har overtatt driften av Liunggjengen som kommunalt tilbud og har samlet fritidskontakttjenesten under virksomhet Kultur og fritid.**
 - Liunggjengen har derved kunnet vokse og ta inn flere medlemmer og også få flere aktivitetsgrupper under paraplyen. Nå er det både musikk og teater som drives.
 - Fritidskontakttjenesten sliter vi fortsatt med å sikre god rekruttering og akseptable arbeidsrammer. Dette blir stadig mer krevende ettersom de

som trenger og får vedtak om fritidskontakt stadig har mer sammensatte og komplekse behov.

- **Frivilligsentralen kobler ukentlig gode frivillige med ensomme eller hjelpetrengende eldre.**
 - Det er etablert godt samarbeid med hjemmetjenesten og tilbudet oppleves relativt godt kjent. Det er noe mer krevende å få tak i frivillige etter pandemien, siden mange nå delvis skal ta igjen for tidligere avlyste reiser mm og også flere har lagt seg til andre hverdagsvaner. Vi håper dette skal ta seg opp igjen.
- **Det har vært sikret mye aktiv deltakelse i flere samfunnsutviklingsprosjekter.**
 - Eksempler på dette er stikkordsmessig bl.a. Tranby stedsutvikling, Fjordbyplanene, anleggsplan for fysisk aktivitet, reguleringsplan for Stoppen idrettspark, idrett og friluftsliv og mange anleggsplaner. Også mange av våre tjenesteutviklingsprosjekter har involvert foreningsliv og frivillige, bl.a. etablering og utvikling av BUA og samarbeid knyttet til ferietilbud for barn og unge.

Det finnes selvsagt ytterligere utviklings- og styrkingspotensialer for alle de nevnte temaene som ble prioritert i 2017. Dette er belyst i saken og handlingsplanen.

Eldrerådets vedtak:

Eldrerådets innstilling:

Lier Eldreråd slutter seg til kommunedirektørens forslag til vedtak med følgende kommentar:

Eldrerådet støtter formålet med at Lier kommune skal være blant landets beste frivillighetskommuner, som også er vedtatt i flere temaplaner.

Eldrerådet kan derimot ikke se at dette formålet er tilstrekkelig fulgt opp i de vedtatte budsjettene for kommunen de seneste årene. Frivillighetens rammebetingelser er i dag for dårlig og ut fra Eldrerådets vurdering bør tilbudet tilpasses og styrkes i årene fremover for å sikre fortsatt stor frivillighet. Støtten til de frivillige organisasjonene må bli mer forutsigbart og ikke være søknads- og prosjektbaserte, for å sikre den daglige driften,

slik det ofte er i dag.

Det er svært krevende for de frivillige organisasjonene å håndtere de administrative kravene med bla søknadsskriving. De ønsker seg både flere administrative ressurser, samt økt støtte til bruk av lokaler og anlegg.

Det er også stor mangel for tilrettelagte kulturarenaer med øvingsrom og lagerplass.

I forbindelse med ny områderegeringsplan for Lierbyen bør man i det videre planarbeidet utrede muligheten for å etablere et «aktivitetshus» midt i Lierbyen, i tilknytning til at man bygger et nytt bibliotek ved å utvide rådhuset med flere etasjer. Her bør det settes av plass til å huse ulike organisasjoner og lag. Seniorsenteret trenger ett nytt sted å være med ulike møterom for å gjennomføre sine aktiviteter, samt en kafeteria som et sosialt samlingssted. Men både Frivillighetssentralen andre frivillige organisasjoner etterlyser større kontorlokaler, øvingsrom og lager, i det hele tatt behov et slikt «aktivitetshus» vil kunne dekke.

Eldre mennesker utgjør en stor ubrukt ressurs i forhold til det frivillige arbeidet. Det er derfor behov for at kommunen i større grad enn i dag aktivt motiverer eldre til å bidra inn i frivilligheten. Kommunedirektøren påpeker at en økning med ett årsverk ved frivillighetssentralen vil kunne bidra til at mange av behovene frivilligheten har adressert, sikres.

Eldrerådet anmoder derfor om at det i allerede i forbindelse med HP 2024 – 2027 settes av penger til å lønne et ekstra årsverk, i tillegg til at de generelle bevilgningene til ulike organisasjoner innen kultur og fritid økes for derved å sikre forutsigbarheten til driften av den frivillige virksomheten.

Eldrerådets behandling:

Eldrerådet vedtok innstilling til Lier kommunes frivilligpolitikk med prioriteringer for 2023-2026 gitt i vedtak.

Oppvekst-, kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Lier kommune anerkjenner frivilligheten som ressurs og bidragsyter for å sikre inkluderende, aktive og engasjerte lokalsamfunnet og gode tilbud til innbyggerne. Kommunen skal sikre nødvendige rammebetingelser og utviklingsmuligheter gjennom tett dialog, åpenhet og samhandling.
2. Status og utfordringer for Liers frivillighet og foreningsliv med vurderinger fra administrasjonens side tas til orientering.
3. Handlingsplanen med prioriterte tiltak i sakens kapitel 6 legges til grunn for de kommende årene. Handlingsplanens prioriterte utviklingstiltak som krever økte ressurser må vurderes i HP-prosessene framover.

Prioriterte mål:	Innenfor dagens rammer kan vi:	Økte ressurser vil kunne sikre:
<p>Hovedmål 1: Sikre gode og tilgjengelige lokaler og anlegg for frivilligheten <i>herunder også sikre god medvirkning og involvering i anleggsplaner og -prosjekter</i></p>	<p>a) Videreføre dagens utleietjenester og samhandlingsrutiner via Kultur og fritid, bl.a. knyttet til pågående stedsutviklingsplaner og vedtatt anleggsplan</p> <p>b) Utvide gratisprinsippet for barn/unge mht. kamper og for spesielle grupper mht. trening</p> <p>c) Sikre medvirkning i flere planer og prosjekter</p> <p>d) Utarbeid en anleggsplan for kulturarenaer i samarbeid med kulturlivet</p>	<p>d) Tilgang til flere lokaler i kommunal drift – økt driftskostnad for eiendomsselskapet</p> <p>e) Mulighet til å søke leiedekning ved leie av private lokaler – som krever utvidede tilskuddsrammer</p> <p>NB: Nye anlegg vil kreve både investeringer og</p>
	<p>e) Utarbeid en anleggsplan for kulturarenaer i Lier</p> <p>f) Lytte til innspill og behov fra foreningslivet når prioriteringer gjøres, bl.a. i HP</p>	<p>driftsmidler fra kommunens side.</p>
<p>Hovedmål 2: Samordnet og lett tilgjengelig informasjon for frivilligheten</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenester med info på www.lier.kommune.no og åpen dør for henvendelser</p>	<p>b) Etablere en digital frivilligportal der alt ligger enklere tilgjengelig og mer info finnes samlet > til dette trengs arbeidsressurser for etablering (prosjekt) og vedlikehold (drift)</p>
<p>Hovedmål 3: Samhandling med frivilligheten <i>herunder sikre viktige samhandlingsarenaer</i></p>	<p>a) Gjøre den nye frivilligpolitikken kjent både administrativt, politisk og utad mot frivillighet og lokal-samfunn – via enkel nyhetsformidling</p> <p>b) Gjennomføre årlig Frivilligbørs, faste dialogmøter og Lierdagene</p> <p>c) Videreføre og oppdatere eksisterende samarbeidsavtaler mellom kommunen og foreningslivet og etablere nye der det er behov for dette</p> <p>d) Fortsette med fritids-veiledning og bruk av Eplefondet som bidrag til å sikre at alle barn og unge skal kunne ha minimum en fast aktivitet pr. uke.</p>	<p>e) Holde frivilligpolitikken «varm» og følge opp med praktisk veiledning og hjelp både innad og utad > krever økt arbeidsressurs (drift)</p> <p>f) Tilrettelegge flere enkeltkurs/temamøter i samarbeid med foreningslivet > krever fast arbeidsressurs og noe driftsmidler</p> <p>g) Utvikle en lokal fritidsrkdæring for Lier i samarbeid med foreningslivet > krever økt tidsressurs (prosjekt)</p>

<p>Hovedmål 4: Utvikle og tydeliggjøre frivilligsentralens rolle og funksjon</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenestetilbud</p> <p>b) Gjøre frivilligsentralen bedre kjent som ressurscenter og inngang til kommunen for frivillige og foreningsliv</p>	<p>c) Gi frivilligsentralen et utvidet ansvar ifht. både praktisk hjelp, kursing, koordinering og veiledning både innad og utad jfr. punktene over > krever økt bemanning (drift)</p> <p>d) Tilby kontorplass til idrettsråd, kulturråd og enkeltforeninger som ønsker og trenger en base > kan kreve utvidede lokaler avhengig av behov</p>
---	--	--

Oppvekst-, kultur- og idrettsutvalgets behandling:

Espen Sagvolden (H) fremmet følgende forslag i tillegg til kommunedirektørens forslag:

1. Lier kommune anerkjenner frivilligheten som ressurs og bidragsyter for å sikre inkluderende, aktive og engasjerte lokalsamfunnet og gode tilbud til innbyggerne. Kommunen skal sikre nødvendige rammebetingelser og utviklingsmuligheter gjennom tett dialog, åpenhet og samhandling.
2. Status og utfordringer for Liers frivillighet og foreningsliv med vurderinger fra administrasjonens side tas til orientering.
3. Handlingsplanen med prioriterte tiltak i sakens kapitel 6 legges til grunn for de kommende årene. Handlingsplanens prioriterte utviklingstiltak som krever økte ressurser må vurderes i HP-prosessene framover.

Prioriterte mål:	Innenfor dagens rammer kan vi:	Økte ressurser vil kunne sikre:
<p>Hovedmål 1: Sikre gode og tilgjengelige lokaler og anlegg for frivilligheten <i>herunder også sikre god medvirkning og involvering i anleggsplaner og -prosjekter</i></p>	<p>a) Videreføre dagens utleietjenester og samhandlingsrutiner via Kultur og fritid, bl.a. knyttet til pågående stedsutviklingsplaner og vedtatt anleggsplan</p> <p>b) Utvide gratisprinsippet for barn/unge mht. kamper og for spesielle grupper mht. trening</p> <p>c) Sikre medvirkning i flere planer og prosjekter</p> <p>d) Utarbeid en anleggsplan for kulturarenaer i samarbeid med kulturlivet</p>	<p>d) Tilgang til flere lokaler i kommunal drift – økt driftskostnad for eiendomsselskapet</p> <p>e) Mulighet til å søke leiedekning ved leie av private lokaler – som krever utvidede tilskuddsrammer</p> <p>NB: Nye anlegg vil kreve både investeringer og</p>
	<p>e) Utarbeid en anleggsplan for kulturarenaer i Lier</p> <p>f) Lytte til innspill og behov fra foreningslivet når prioriteringer gjøres, bl.a. i HP</p>	<p>driftsmidler fra kommunens side.</p>
<p>Hovedmål 2: Samordnet og lett tilgjengelig informasjon for frivilligheten</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenester med info på www.lier.kommune.no og åpen dør for henvendelser</p>	<p>b) Etablere en digital frivilligportal der alt ligger enklere tilgjengelig og mer info finnes samlet > til dette trengs arbeidsressurser for etablering (prosjekt) og vedlikehold (drift)</p>
<p>Hovedmål 3: Samhandling med frivilligheten <i>herunder sikre viktige samhandlingsarenaer</i></p>	<p>a) Gjøre den nye frivilligpolitikken kjent både administrativt, politisk og utad mot frivillighet og lokal-samfunn – via enkel nyhetsformidling</p> <p>b) Gjennomføre årlig Frivilligbørs, faste dialogmøter og Lierdagene</p> <p>c) Videreføre og oppdatere eksisterende samarbeidsavtaler mellom kommunen og foreningslivet og etablere nye der det er behov for dette</p> <p>d) Fortsette med fritids-veiledning og bruk av Eplefondet som bidrag til å sikre at alle barn og unge skal kunne ha minimum en fast aktivitet pr. uke.</p>	<p>e) Holde frivilligpolitikken «varm» og følge opp med praktisk veiledning og hjelp både innad og utad > krever økt arbeidsressurs (drift)</p> <p>f) Tilrettelegge flere enkeltkurs/temamøter i samarbeid med foreningslivet > krever fast arbeidsressurs og noe driftsmidler</p> <p>g) Utvikle en lokal fritidsrkdæring for Lier i samarbeid med foreningslivet > krever økt tidsressurs (prosjekt)</p>

<p>Hovedmål 4: Utvikle og tydeliggjøre frivilligsentralens rolle og funksjon</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenestetilbud</p> <p>b) Gjøre frivilligsentralen bedre kjent som ressurscenter og inngang til kommunen for frivillige og foreningsliv</p>	<p>c) Gi frivilligsentralen et utvidet ansvar ifht. både praktisk hjelp, kursing, koordinering og veiledning både innad og utad jfr. punktene over > krever økt bemanning (drift)</p> <p>d) Tilby kontorplass til idrettsråd, kulturråd og enkeltforeninger som ønsker og trenger en base > kan kreve utvidede lokaler avhengig av behov</p>
---	--	--

Kommunedirektørens forslag med endring fremmet av Espen Sagvolden (H) ble vedtatt enstemmig.

Helse-, omsorg- og velferdsutvalgets vedtak:

1. Lier kommune anerkjenner frivilligheten som ressurs og bidragsyter for å sikre inkluderende, aktive og engasjerte lokalsamfunnet og gode tilbud til innbyggerne. Kommunen skal sikre nødvendige rammebetingelser og utviklingsmuligheter gjennom tett dialog, åpenhet og samhandling.
2. Status og utfordringer for Liers frivillighet og foreningsliv med vurderinger fra administrasjonens side tas til orientering.
3. Handlingsplanen med prioriterte tiltak i sakens kapitel 6 legges til grunn for de kommende årene. Handlingsplanens prioriterte utviklingstiltak som krever økte ressurser må vurderes i HP-prosessene framover.

Prioriterte mål:	Innenfor dagens rammer kan vi:	Økte ressurser vil kunne sikre:
<p>Hovedmål 1: Sikre gode og tilgjengelige lokaler og anlegg for frivilligheten <i>herunder også sikre god medvirkning og involvering i anleggsplaner og -prosjekter</i></p>	<p>a) Videreføre dagens utleietjenester og samhandlingsrutiner via Kultur og fritid, bl.a. knyttet til pågående stedsutviklingsplaner og vedtatt anleggsplan</p> <p>b) Utvide gratisprinsippet for barn/unge mht. kamper og for spesielle grupper mht. trening</p> <p>c) Sikre medvirkning i flere planer og prosjekter</p> <p>d) Utarbeid en anleggsplan for kulturarenaer i samarbeid med kulturlivet</p>	<p>d) Tilgang til flere lokaler i kommunal drift – økt driftskostnad for eiendomsselskapet</p> <p>e) Mulighet til å søke leiedekning ved leie av private lokaler – som krever utvidede tilskuddsrammer</p> <p>NB: Nye anlegg vil kreve både investeringer og</p>

	<p>e) Utarbeide en anleggsplan for kulturarenaer i Lier</p> <p>f) Lytte til innspill og behov fra foreningslivet når prioriteringer gjøres, bl.a. i HP</p>	driftsmidler fra kommunens side.
<p>Hovedmål 2: Samordnet og lett tilgjengelig informasjon for frivilligheten</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenester med info på www.lier.kommune.no og åpen dør for henvendelser</p>	<p>b) Etablere en digital frivilligportal der alt ligger enklere tilgjengelig og mer info finnes samlet > til dette trenges arbeidsressurser for etablering (prosjekt) og vedlikehold (drift)</p>
<p>Hovedmål 3: Samhandling med frivilligheten <i>herunder sikre viktige samhandlingsarenaer</i></p>	<p>a) Gjøre den nye frivilligpolitikken kjent både administrativt, politisk og utad mot frivillighet og lokalsamfunn – via enkel nyhetsformidling</p> <p>b) Gjennomføre årlig Frivilligbørs, faste dialogmøter og Lierdagene</p> <p>c) Videreføre og oppdatere eksisterende samarbeidsavtaler mellom kommunen og foreningslivet og etablere nye der det er behov for dette</p> <p>d) Fortsette med fritidsveiledning og bruk av Eplefondet som bidrag til å sikre at alle barn og unge skal kunne ha minimum en fast aktivitet pr. uke.</p>	<p>e) Holde frivilligpolitikken «varm» og følge opp med praktisk veiledning og hjelp både innad og utad > krever økt arbeidsressurs (drift)</p> <p>f) Tilrettelegge flere enkeltkurs/temamøter i samarbeid med foreningslivet > krever fast arbeidsressurs og noe driftsmidler</p> <p>g) Utvikle en lokal fritidserklæring for Lier i samarbeid med foreningslivet > krever økt tidsressurs (prosjekt)</p>

<p>Hovedmål 4: Utvikle og tydeliggjøre frivilligsentralens rolle og funksjon</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenestetilbud</p> <p>b) Gjøre frivilligsentralen bedre kjent som ressurscenter og inngang til kommunen for frivillige og foreningsliv</p>	<p>c) Gi frivilligsentralen et utvidet ansvar ifht. både praktisk hjelp, kursing, koordinering og veiledning både innad og utad jfr. punktene over > krever økt bemanning (drift)</p> <p>d) Tilby kontorplass til idrettsråd, kulturråd og enkeltforeninger som ønsker og trenger en base > kan kreve utvidede lokaler avhengig av behov</p>
---	--	--

Helse-, omsorg- og velferdsutvalgets behandling:

Laila Tryde (SP) fremmet kommunedirektørens forslag til vedtak med tillegg av Handlingsplanen for 2023-2026.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak:

1. Lier kommune anerkjenner frivilligheten som ressurs og bidragsyter for å sikre inkluderende, aktive og engasjerte lokalsamfunnet og gode tilbud til innbyggerne. Kommunen skal sikre nødvendige rammebetingelser og utviklingsmuligheter gjennom tett dialog, åpenhet og samhandling.
2. Status og utfordringer for Liers frivillighet og foreningsliv med vurderinger fra administrasjonens side tas til orientering.

3. Handlingsplanen med prioriterte tiltak i sakens kapitel 6 legges til grunn for de kommende årene. Handlingsplanens prioriterte utviklingstiltak som krever økte ressurser må vurderes i HP-prosessene framover.

Prioriterte mål:	Innenfor dagens rammer kan vi:	Økte ressurser vil kunne sikre:
<p>Hovedmål 1: Sikre gode og tilgjengelige lokaler og anlegg for frivilligheten <i>herunder også sikre god medvirkning og involvering i anleggsplaner og -prosjekter</i></p>	<p>a) Videreføre dagens utleietjenester og samhandlingsrutiner via Kultur og fritid, bl.a. knyttet til pågående stedsutviklingsplaner og vedtatt anleggsplan</p> <p>b) Utvide gratisprinsippet for barn/unge mht. kamper og for spesielle grupper mht. trening</p> <p>c) Sikre medvirkning i flere planer og prosjekter</p> <p>d) Utarbeid en anleggsplan for kulturarenaer i samarbeid med kulturlivet</p>	<p>d) Tilgang til flere lokaler i kommunal drift – økt driftskostnad for eiendomsselskapet</p> <p>e) Mulighet til å søke leiedekning ved leie av private lokaler – som krever utvidede tilskuddsrammer</p> <p>NB: Nye anlegg vil kreve både investeringer og</p>

	<p>e) Utarbeide en anleggsplan for kulturarenaer i Lier</p> <p>f) Lytte til innspill og behov fra foreningslivet når prioriteringer gjøres, bl.a. i HP</p>	driftsmidler fra kommunens side.
<p>Hovedmål 2: Samordnet og lett tilgjengelig informasjon for frivilligheten</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenester med info på www.lier.kommune.no og åpen dør for henvendelser</p>	<p>b) Etablere en digital frivilligportal der alt ligger enklere tilgjengelig og mer info finnes samlet > til dette trenges arbeidsressurser for etablering (prosjekt) og vedlikehold (drift)</p>
<p>Hovedmål 3: Samhandling med frivilligheten <i>herunder sikre viktige samhandlingsarenaer</i></p>	<p>a) Gjøre den nye frivilligpolitikken kjent både administrativt, politisk og utad mot frivillighet og lokalsamfunn – via enkel nyhetsformidling</p> <p>b) Gjennomføre årlig Frivilligbørs, faste dialogmøter og Lierdagene</p> <p>c) Videreføre og oppdatere eksisterende samarbeidsavtaler mellom kommunen og foreningslivet og etablere nye der det er behov for dette</p> <p>d) Fortsette med fritidsveiledning og bruk av Eplefondet som bidrag til å sikre at alle barn og unge skal kunne ha minimum en fast aktivitet pr. uke.</p>	<p>e) Holde frivilligpolitikken «varm» og følge opp med praktisk veiledning og hjelp både innad og utad > krever økt arbeidsressurs (drift)</p> <p>f) Tilrettelegge flere enkeltkurs/temamøter i samarbeid med foreningslivet > krever fast arbeidsressurs og noe driftsmidler</p> <p>g) Utvikle en lokal fritidserklæring for Lier i samarbeid med foreningslivet > krever økt tidsressurs (prosjekt)</p>

<p>Hovedmål 4: Utvikle og tydeliggjøre frivilligsentralens rolle og funksjon</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenestetilbud</p> <p>b) Gjøre frivilligsentralen bedre kjent som ressurscenter og inngang til kommunen for frivillige og foreningsliv</p>	<p>c) Gi frivilligsentralen et utvidet ansvar ifht. både praktisk hjelp, kursing, koordinering og veiledning både innad og utad jfr. punktene over > krever økt bemanning (drift)</p> <p>d) Tilby kontorplass til idrettsråd, kulturråd og enkeltforeninger som ønsker og trenger en base > kan kreve utvidede lokaler avhengig av behov</p>
---	--	--

Formannskapetets behandling:

Helse-, omsorg og velferdsutvalget sin innstilling ble fremmet og enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak:

Saken ble trukket i møtets oppstart og ble derfor ikke behandlet.

Kommunestyrets behandling:

Saken ble trukket i møtets oppstart og ble derfor ikke behandlet.

Kommunestyrets vedtak:

1. Lier kommune anerkjenner frivilligheten som ressurs og bidragsyter for å sikre inkluderende, aktive og engasjerte lokalsamfunnet og gode tilbud til innbyggerne. Kommunen skal sikre nødvendige rammebetingelser og utviklingsmuligheter gjennom tett dialog, åpenhet og samhandling.
2. Status og utfordringer for Liers frivillighet og foreningsliv med vurderinger fra administrasjonens side tas til orientering.
3. Handlingsplanen med prioriterte tiltak i sakens kapitel 6 legges til grunn for de kommende årene. Handlingsplanens prioriterte utviklingstiltak som krever økte ressurser må vurderes i HP-prosessene framover.

Prioriterte mål:	Innenfor dagens rammer kan vi:	Økte ressurser vil kunne sikre:
<p>Hovedmål 1: Sikre gode og tilgjengelige lokaler og anlegg for frivilligheten <i>herunder også sikre god medvirkning og involvering i anleggsplaner og -prosjekter</i></p>	<p>a) Videreføre dagens utleietjenester og samhandlingsrutiner via Kultur og fritid, bl.a. knyttet til pågående stedsutviklingsplaner og vedtatt anleggsplan</p> <p>b) Utvide gratisprinsippet for barn/unge mht. kamper og for spesielle grupper mht. trening</p> <p>c) Sikre medvirkning i flere planer og prosjekter</p> <p>d) Utarbeid en anleggsplan for kulturarenaer i samarbeid med kulturlivet</p>	<p>d) Tilgang til flere lokaler i kommunal drift – økt driftskostnad for eiendomsselskapet</p> <p>e) Mulighet til å søke leiedekning ved leie av private lokaler – som krever utvidede tilskuddsrammer</p> <p>NB: Nye anlegg vil kreve både investeringer og</p>

	<p>e) Utarbeide en anleggsplan for kulturarenaer i Lier</p> <p>f) Lytte til innspill og behov fra foreningslivet når prioriteringer gjøres, bl.a. i HP</p>	driftsmidler fra kommunens side.
<p>Hovedmål 2: Samordnet og lett tilgjengelig informasjon for frivilligheten</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenester med info på www.lier.kommune.no og åpen dør for henvendelser</p>	<p>b) Etablere en digital frivilligportal der alt ligger enklere tilgjengelig og mer info finnes samlet > til dette trenges arbeidsressurser for etablering (prosjekt) og vedlikehold (drift)</p>
<p>Hovedmål 3: Samhandling med frivilligheten herunder sikre viktige samhandlingsarenaer</p>	<p>a) Gjøre den nye frivilligpolitikken kjent både administrativt, politisk og utad mot frivillighet og lokalsamfunn – via enkel nyhetsformidling</p> <p>b) Gjennomføre årlig Frivilligbørs, faste dialogmøter og Lierdagene</p> <p>c) Videreføre og oppdatere eksisterende samarbeidsavtaler mellom kommunen og foreningslivet og etablere nye der det er behov for dette</p> <p>d) Fortsette med fritidsveiledning og bruk av Eplefondet som bidrag til å sikre at alle barn og unge skal kunne ha minimum en fast aktivitet pr. uke.</p>	<p>e) Holde frivilligpolitikken «varm» og følge opp med praktisk veiledning og hjelp både innad og utad > krever økt arbeidsressurs (drift)</p> <p>f) Tilrettelegge flere enkeltkurs/temamøter i samarbeid med foreningslivet > krever fast arbeidsressurs og noe driftsmidler</p> <p>g) Utvikle en lokal fritidserklæring for Lier i samarbeid med foreningslivet > krever økt tidsressurs (prosjekt)</p>

<p>Hovedmål 4: Utvikle og tydeliggjøre frivilligsentralens rolle og funksjon</p>	<p>a) Videreføre dagens tjenestetilbud</p> <p>b) Gjøre frivilligsentralen bedre kjent som ressurscenter og inngang til kommunen for frivillige og foreningsliv</p>	<p>c) Gi frivilligsentralen et utvidet ansvar ifht. både praktisk hjelp, kursing, koordinering og veiledning både innad og utad jfr. punktene over > krever økt bemanning (drift)</p> <p>d) Tilby kontorplass til idrettsråd, kulturråd og enkeltforeninger som ønsker og trenger en base > kan kreve utvidede lokaler avhengig av behov</p>
---	--	--

Kommunestyrets behandling:

Formannskapetets innstilling til kommunestyret ble fremmet og vedtatt enstemmig.